

SUSIKANNAN HOITOSUUNNITELMAN PÄIVITYKSEN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Ohjausryhmän kokouksessa käsiteltiin valmisteluryhmän kokouksissa käsiteltyjä aiheita kuten monilajista kannanhoitoa, viestintää, susien laitonta tappamista ja poronhoitoalueen kysymyksiä. Lisäksi keskusteltiin tulevista alueellisista sidosryhmätalouksista, joita järjestetään alueellisten riistan neuvostojen kanssa.

Aika keskiviikko 6.3.2019 klo 10.45 – 12.30

Paikka Kokoushuone Rauha, Kirkkokatu 12, Helsinki

Osallistujat

Tapio Rintala, MTK Varsinais-Suomen puheenjohtaja, MTK
Ari Niiranen, ylijohtaja, YM
Sirpa Thessler, ohjelmajohtaja, Luke
Outi Ratamáki, CORE-hanke
Sauli Härkönen, julkisten hallintotehtävien päällikkö, Suomen riistakeskus
Jarkko Nurmi, riistatalouspäällikkö, Suomen riistakeskus
Harri Hölttä, puheenjohtaja, SLL
Taru Peltola, CORE
Heli Siitari, toiminnanjohtaja, Suomen Metsästäjäliitto

MMM:

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö, MMM (puheenjohtaja)
Vesa Ruusila, erätalousneuvos, erätalousyksikkö, LVO, MMM
Sami Niemi, neuvotteleva virkamies, erätalousyksikkö, LVO, MMM
Henna Väyrynen, asiantuntija, erätalousyksikkö, LVO, MMM (sihteeri)

1) Kokouksen aloitus

Ohjausryhmän puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.45.

2) Alustus ja keskustelu

Puheenjohtajan avattua kokouksen Erätalousneuvos ja susikannan hoitosuunnitelman valmisteluryhmän puheenjohtaja Vesa Ruusila piti puheenvuoron, jossa hän kertoi muutaman yleisen seikan hoitosuunnitelman valmistelusta ja totesi Sami Niemen kertovan siitä yksityiskohtaisemmin.

Ruusila totesi, että hoitosuunnitelmatyön vuoropuhelu on noteerattu myös mediassa. Ruusila painotti, että valmisteluryhmässäkin käsitelty Skandinavian yhteys on tärkeää populaatiobiologisesti. Niiden lisäksi on ollut keskustelua porovahingoista ja monilajisesta kannanhoidosta.

Ruusila totesi, että valmisteluryhmällä oli hyvä kokous susien laittomasta tappamisesta, mikä on asia, joka herättää paljon tunteita ja keskustelua. Keskeistä asiassa on myös suden sosiaalinen hyväksyntä.

Tämän jälkeen Sami Niemi aloitti alustuksensa, jossa hän kertoi tarkemmin valmisteluryhmässä käsitellyistä aiheista. Niemi totesi, että tähän mennessä valmistelussa on voitu jättää asioita auki ja nyt

tiivistetään keskustelua. On vuorossa keskustelua luottamuksesta ja sen lisäämistä tukevista toimista. Lisäksi järjestetään sidosryhmätilaisuuksia maakunnissa. Mennään siis konkreettisemmin toimenpiteisiin eikä vain hallinnon toimenpiteisiin vaan voidaan aidosti puhua sidosryhmien toimenpiteistä. Lisäksi käsiteltävänä aiheena tulee olemaan toimenpiteitten rahoitus ja viestintä.

Niemi toi esille, että valmisteluryhmän kokouksissa on käsitelty susien yhteyttä Skandinaviaan, porovahinkojen ehkäisyä, suden laitton tappamista, suden sietämistä, viestintää ja pannoituksia. Niemen mukaan haasteena on, kuinka saada susia Fennoskandinaviaan. Viimeisin tieto Suomesta sinne liikkuneesta sudesta on vuodelta 2016. Suunta käy myös päinvastaiseen suuntaan: 30:stä poronhoitoalueella kuolleesta sudesta kolme suttu (10 prosenttia) oli tullut Ruotsista. Niemen mukaan ruotsalaisten haaste on se, että he eivät voi olla varmoja, onko idästä saapunut susi tullut Venäjältä vai Suomesta. Niinpä Ruotsin puolelle tuleva susi saa automaattisesti rabies-karanteenin, joka kestää noin 3-6 kuukautta. Ruotsin eläinlääkintäviranomaiset ovat kysyneet, voisiko susi tai sudet laittaa Suomessa karanteeniin. Ajatuksena on, että Suomesta lähetettäisiin kopionäytteet DNA:sta, jolloin ruotsalaiset tietäisivät, onko susi tullut Suomesta ja he voisivat toimia nopeammin. Niemi esitteli myös porovahinkotilastoja ja porovahinkojen sijoittumista kartalla vuosina 2017 ja 2018. Niemi toi esille, että porovahinkojen ennaltaehkäisy etenkin luonnonlaitumilla on vaikeaa porotalouden erityispiirteet huomioon ottaen.

Puheenjohtaja kysyi, mistä tiedetään, että mahdolliset porovahinkotapaukset ovat suden aiheuttamia. Tuotiin esille, että maaseutuviranomaiset tarkastavat pienen osan ja että osa on omistajien ilmoittamia. Kysyttiin, kuinka tarkkoja luvut kuolleisuudesta ovat. Tuotiin esille, että on selvitetty, minkä verran porojen kuolintapauksista jää määrittämättä.

Tuotiin esille, että Suomen riistakeskuksen Harri Norbergin raporteista on tullut ilmi, että eri petolajeilla on erilaisia tapoja tarttua kiinni saaliseen. Tuotiin esille, että maakotkien suhteen asia on visaisempi ja järjestelmä on ollut laskennallinen, koska tapauksia on mahdotonta todeta. Maakotkien laskennallinen korvaus on ollut 800 000 euroa. Tavoite on, että merikotkille tulisi saman tyyppinen.

Tuotiin esille, että osana PAF:ia (Prioritized action framework) keskusteltiin Paliskuntain yhdistyksen kanssa porovahinkojen ennaltaehkäisykeinoista. Vahinkojen ennaltaehkäisykeinoja tulisi pyrkiä löytämään, vaikka se on vaikeaa. Todettiin, että poronhoitoalueen kohdalla TASSU-havaintojen lisääminen olisi tärkeää.

Puheenjohtaja kysyi, onko eroa vahinkojen syntymisen suhteen sillä, ruokitaanko poroja vai ovatko ne luonnonlaitumilla. Esimerkiksi peuranruokintapaikat houkuttelevat myös paikoin susia. Kysyttiin, onko selvitetty tutkimuksen kautta poronhoitorakenteen muuttumisen vaikutuksia?

Tuotiin esille, että ruokintaa on monenlaista. Todettiin, että mahdollisen poronhoitorakenteen muuttumisen vaikutuksia voisi miettiä tutkimuksen kannalta. Todettiin, että viime vuoteen nähden poikkeuslupia suden pyyntiin on myönnetty enemmän poronhoitoalueella. Todettiin, että susia on ollut tälle talvelle yllättävän paljon Lapissa. Mediassa usein todetaan, että Lappi on tyhjä susista. Kuitenkin niitä siellä on. Suomen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikkö Sauli Härkönen totesi, että 11 poikkeuslupaa on myönnetty suden pyyntiin poronhoitoalueella ja muun Suomen osalta 8 lupaa.

Tämän jälkeen Vesa Ruusila kertoi valmisteluryhmässä käsitellystä aiheesta eli suurpetojen ja hirvieläinten monilajisesta kannanhoidosta, jossa otetaan huomioon lajien keskinäiset riippuvuus- ja vaikutussuhteet. Ruusila totesi sen olevan tärkeä ja kansainvälisesti nouseva teema. Trendinä on,

että halutaan hallita kokonaisuuksia. Lähestymistavassa tullaan myös lähelle taloudellisia vaikutuksia, jotka liittyvät hirveen. Lisäksi pyritään huomioimaan sosiaaliset vaikutukset, jotka voivat liittyä esimerkiksi vahinkoihin. Riistakehyksen ulkopuolella tarkastellaan lisäksi suden vaikutusta monimuotoisuuteen ja luontoon ylipäänsä. Ruusila toi esille, että susi osaltaan vaikuttaa monimuotoisuuteen ja tässä asiassa lisätiedon tarve on keskeinen. Valmisteluryhmässä monilajinen kannanhoito nähtiin tarpeellisena.

Puheenjohtaja korosti, että ei voida käydä keskustelua ilman petokokonaisuutta ja totesi, että EU:n kautta osarahoitettu Life-tutkimushanke olisi keskeinen asian työstämisessä. Avainkysymys on, miten tarkastellaan petojen ja sorkkaeläinkannan välistä vaikutussuhdetta.

Tuotiin esille, että aihepiiri on jossain määrin Susi life –hakemuksessa mukana. Luonnonvarakeskuksessa on myös alkanut ministeriön tukema pieni hanke aiheesta, jossa päästään alkuun.

Kommentoitiin puheenvuorossa, että asiassa pitäisi muistaa ekologisten vaikutusten lisäksi sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset.

Maa- ja metsätalousministeriön edustaja toi esille puheenvuorossa, että asiassa on tultu eteenpäin, koska asioista voidaan keskustella yhdessä. Vielä puuttuvat taloudelliset ja sosiaaliset ristiin kytkennät.

Puheenjohtaja kannusti monilajiseen kannanhoitoon ja siihen liittyvään tutkimukseen, jolla saataisiin pohjaa asialle. Puheenjohtaja Husu-Kallio lisäsi, että kanta-arvioissa ei tulisi puhua vain yksittäisistä eri lajeista vaan voitaisiin integroida eri lajeja. Eri lajien tarkastelemisessa yhtä aikaisesti on suuri mahdollisuus sen sijaan, että tarkastellaan vain yhden eläinlajin lukuja.

Kommentoitiin puheenvuorossa, että monilajista kannanhoitoa tulisi tehdä alueellisesti. Täytyy tuoda esille, että vahingot ja haitat vaihtelevat eri paikoissa. Ei myöskään saisi olla ajatusta, että susi hoitaa sorkkaeläinten tihentymä kantoja. Kommentoitiin, että joillakin alueilla on liikaa valkohäntäpeuroja ja hirviä ja että asiaa ei voida petokannalla ratkaista. Joissain paikoissa taas ei ole metsästettäväksi asti.

Toisessa puheenvuorossa tuotiin esille, että kannatetaan vahvasti sitä, että tilannetta arvioidaan kokonaisuutena ja todettiin, että jaetaan maa- ja metsätalousministeriön esittelemä tilannekuva asiasta.

Suomen riistakeskuksen kestävästä riistatalouden päällikkö Jarkko Nurmi toi esille, että Suomen riistakeskuksessa aloittaa työskentelemään yhdeksän seuroihin ja paikallistasolle jalkautuvaa hirtive-rotussuunnittelijaa. Nurmi jatkoi ja totesi, että Luonnonvarakeskuksessa vastikään käynnistynyt monilajiseen kannanhoitoon liittyvä hanke on hyvä asia. Nurmi toi esille, että riistakeskuksessa on selvitetty mahdollisuutta palkata monilajisen hallinnan valtakunnallista tehtävää. Lisäksi tuotiin esille, että ensi vuonna Metsäpeura Life -hankkeessa aloitetaan metsäpeurankannanhoitosuunnitelman tekeminen. Siinä tulee ottaa huomioon suurpedoista ainakin susi ja karhu.

Suomen Metsästäjäliiton toiminnanjohtaja Heli Siitari toi esille, että Suomen Metsästäjäliitto kannattaa monilajista kannanhoitoa.

Tämän jälkeen Sami Niemi jatkoi aiheiden käsittelyä. Niemi tarkasteli susien laitonta tappamista ja toi esille, että susien laitonta tappaminen on usein piilorikollisuutta. Niemi kertoi poliisin edustajan valmisteluryhmässä pitämästä alustuksesta ja toi esille, että kyseessä oli rehellinen ja huolestuttava

esitys. Oulun yliopiston väitöskirjatutkija Johanna Suutarinen oli myös paikalla valmisteluryhmän kokouksessa ja alusti väitöstutkimuksestaan. Suutarisen tutkimuksen mukaan laiton tappaminen on laajempaa kuin mitä ilmi tulleiden tapausten perusteella voisi olettaa. Laiton tappaminen on ollut yleinen kuolinsyy susilla.

Niemen mukaan Ruotsissa on vielä kattavampi aineisto aiheesta. Suutarinen tarkastelee myös sitä väitöksessään. Laittoman tappamisen määrä vaihtelee tutkimuksen mukaan vuosittain, ja se on riippuvaista monesta eri tekijästä. Tuotiin esille puheenvuorossa, että tutkimusaineisto laittomasta tappamisesta on keskittynyt Itä-Suomeen. Tähän vastattiin, että Itä-Suomen aineistoa ei voida monistaa niin, että ongelma koskisi myös läntistä Suomea. Sanottiin, että Lounais-Suomessa Antti Härkölä tietäisi, jos jotain tapahtuisi.

Sami Niemi totesi, että maa- ja metsätalousministeriö on ollut asiassa aiemmin hiljaa ja todennut joskus, että tapauksia on kaksi vuodessa. Niemen mukaan susien laiton tappaminen olikin pitkään ns. tabu.

Sauli Härkönen totesi, että viime syksyltä yksi salametsästystapaus on näkyvillä heidän tilastoissaan.

Kysyttiin, miksi Johanna Suutarisen valmisteluryhmässä pitämää powerpoint-esitystä ei saatu jälkikäteen nähtäville. Maa- ja metsätalousministeriön edustaja vastasi tähän, että Suutarinen toivoi työrauhaa väitöstutkimuksensa viimeistelyyn ja siksi pp-esitystä ei laitettu laajempaan jakeluun.

Puheenjohtaja korosti, että faktat puhuvat puolestaan ja että on tärkeää, että jokainen sidosryhmä voi osallistua aiheeseen liittyvään keskusteluun.

Heli Siitari totesi, että Suomen Metsästäjäliiton viesti on selvä: laittomalle tappamiselle ei ole hiljaista hyväksyntää. Asia otetaan puheeksi piirien vuosikokouksissa, joita pidetään maaliskuussa.

Tuotiin esille, että oleellisista asioista keskustellaan ja todettiin, että arvio laittomasti tapettujen susien määrästä voi olla vielä hiukan alakanttiin mutta että oikeilla jäljillä ollaan. Todettiin samassa puheenvuorossa, että kyseessä on haasteellinen asia: asia täytyy tuoda syylistämättä esille. Jotenkin susiin liittyvässä keskustelussa pitäisi päästä syvemmälle metsästäjäjärjestöjen kanssa ja aluekierros voisi olla paikallaan.

Puheenjohtaja totesi, että puhutaan kohta aluekierroksista.

Tuotiin esille, että Luonnonvarakeskuksessa on otettu asiaan hyvin varovaisesti kantaa, koska halutaan nojata tutkimustietoon.

Kommentoitiin, että poliisin aktivoitumista asiassa pidetään hyvänä. Aiheeseen liittyvässä keskustelussa on ollut myös maalittamisen piirteitä. Tuotiin toisessa puheenvuorossa esille, että on tärkeä askel, että viranomaiset myöntävät, että laittonta pyyntiä tapahtuu ja että sitä tapahtuu merkittävässä määrin. Jatkettiin, että aihe on varmasti sellainen, että siitä tulee somessa maalitukia.

Salametsästystä tutkineen Outi Ratamäen (CORE-hanke) mukaan keskustelua aiheesta voisi kuvata kuplan puhkeamisena, koska aiemmin ilmiö oli vahvasti kielletty. Tilanne on muuttunut paljon ja ilmiöstä voidaan puhua.

Tuottiin esille, että tulisi kiinnittää huomio kulttuuriseen muutokseen suhteessa susien laittomaan tappamiseen ja sitä tulisi pystyä vahvistamaan. Asiassa yhteinen viesti on tärkeää.

Todettiin puheenvuorossa, että tulisi pohtia tutkittuun tietoon pohjautuvia keinoja asian ehkäisemiksi. Kysyttiin, voivatko poikkeusluvut ehkäistä laitonta tappamista.

Sami Niemi toi esille, että susien hyväksymisen kynnyks voi olla liian korkea ja siksi olisi ehkä parempi puhua sietämisestä. Sietäminen vaatii useita eri toimenpiteitä. Poikkeusluvut ovat aiemmin olleet sietokyvyn hakukeino. On myös tunnustettu reviirialueiden yhteistyöryhmät. Yhteistyöryhmille onkin suunnitteilla kysely, jotta heidän näkökulmaansa saataisiin kuuluviin. Myös ruohonjuuritason hankkeet ovat olleet hyviä, kuten esimerkiksi Susi Aita -hanke.

Kommentoitiin, että siedettävä tai sietäminen ovat hyviä termejä. Todettiin puheenvuorossa, että se ei ole nopeaa reagointia, jos annetaan poikkeuslupa ja se kumotaan vuoden päästä. Kommentoitiin puheenvuorossa, että Niemen mainitsema hanke oli Varsinais-Suomessa ja epäiltiin, ovatko aidat kahden vuoden päästä pystyssä, koska ne vaativat huoltoa.

Tuottiin esille puheenvuorossa, että joidenkin elinkeino on ulkona laiduntavissa kotieläimissä ja että heitä pitäisi asiassa kuunnella, koska asia koskettaa heitä. Jatkettiin toteamalla, että osa luonnon-suojelupiireistä saattaa syyllistää siitä, että on menty suden reviirille. Jatkettiin toteamalla, että tällaisen syyllistämisen täytyisi loppua. Lisäksi ei pitäisi vain syyllistää salametsästyksestä. Todettiin vielä puheenvuorossa, että luottamuksen rakentamisen kohdalla luottamuksen täytyisi lisääntyä Luonnonvarakeskukseen.

Kysyttiin viitteen edelliseen puheenvuoroon: Mitä tarkoitetaan luottamuksella?

Vastattiin kysymykseen toteamalla, että Varsinais-Suomessa tehtiin päätös, ettei pannoituksia tehdä tämän sukupolven aikana. Osan mielestä susien määrä on isompi, ja se syö luottamusta. Joidenkin henkilöiden mukaan Tassu ei toimi niin kuin kuuluisi. Jatkettiin toteamalla, että pitäisi olla avoimia ja tulla tasavertaisina keskustelemaan.

Puheenjohtaja totesi, että asia kirjataan osaksi valmistelua ja totesi, että viestintä on haasteellista. On myös ohipuhumista. Puheenjohtaja korosti luottavansa siihen, että tehdään työtä enemmistön näkökulmasta, oli kyseessä sitten ruoantuottajat ja/tai maaseudulla asuvat. Puheenjohtaja korosti, että viestintä on iso haaste. Puheenjohtaja toi esille, että aluekeskustelut ovat myös tästä näkökulmasta tärkeitä.

Puheenjohtaja toi esille, että sosiaalisessa mediassa tietyt porukat käyvät omaa keskusteluaan ja toisia ne eivät kiinnosta. Ollaan omissa kuplissa. Puheenjohtaja totesi, että täytyy rohkeasti ottaa osaa keskusteluun ja muistaa, että faktat ovat tärkeitä ja ne puhuvat omasta puolestaan. Puheenjohtaja sanoi kuulleensa useasti toteamuksen, ettei Lukeen voi luottaa. Tietyt henkilöt jankkaavat asiasta. On mahdollista, että Luken edeltäjät ovat tehneet virheitä. Todennäköisesti suurimmat virheet ovat olleet viestinnässä. Puheenjohtaja peräänkuulutti eteenpäin katsomista asiassa tilanteen haltuun ottamiseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että lopetetaan liiallinen vanhoista asioista jankkaaminen. Puheenjohtaja toi esille, että suden kohdalla puhe menee helposti vain suden ampumiseen ja painotti, ettei asia voi olla niin. Asiassa täytyy katsoa positiivisesti eteenpäin ja pohtia, millä lailla vietään viestiä eteenpäin.

Puheenjohtaja Husu-Kallio totesi, että avainasiat ovat pöydällä ja vaikeuskerroin kasvaa. Pitäisi luoda hoitosuunnitelman tavoitteet ja keinot. Tämä on mahdotonta ilman, että otetaan laajempi porukka mukaan. Ei ainoastaan tämän hankkeen vaan muutakin kautta. Puheenjohtaja Husu-Kallio toivoi, että viestitetään omille tahoille, että tahtotila on olemassa, että löydetään keinot, miten homma hoidetaan ja lisätään luottamusta.

Kommentoitiin puheenvuorossa, että tiedostetaan, että suteen liittyvässä keskustelussa tulee täysin asiattomia kommentteja niin susia puolustavilta tahoilta kuin kiihkeää kantaa edustavilta metsästäjäpuolen ihmisiltä. Samalla tavalla kuin metsästäjäkenttä ei pysty puuttumaan laittomuuksiin on vaikea puuttua kirjoittelijoihin. Jatkettiin toteamalla, että nettitahot tulisi jättää omaan arvoonsa eikä niitä tulisi sekoittaa viralliseen kannanmuodostukseen. Todettiin, että pitäisi etsiä tulevaisuuteen katsovia ratkaisuja.

Puheenjohtaja pyysi ohjausryhmäläisiä kiteyttämään ajatuksia tavoitteiden osalta.

Kommentoitiin aluetilaisuuksia ajatellen, että ennen metsäneuvonta perustui siihen, että kellokas kertoi muille. Jatkettiin toteamalla, että kannattaisi yrittää saada tilaisuuksiin henkilöitä, jotka ovat omasta piiristä ja kokoonpano sellaiseksi, että viestin saisi perille.

Vastattiin puheenjohtajan kysymykseen toteamalla, että luottamus on tärkeää. Tuotiin esille riistakeskuksen tutkimus, jonka mukaan luottamus on lisääntymään päin. Korostettiin, että luottamus on vastavuoroista. Ei voi olla niin, että vain toinen ei luota. Sirpa Thessler Luonnonvarakeskuksesta toi esille, että Luonnonvarakeskuksessa käytetään Tassu-havaintoja, jotka ovat metsästäjien tuottamia ja heihin luotetaan. Jostain syystä kuitenkin joidenkin metsästäjien taholta on epäluottamusta Luonnonvarakeskusta kohtaan.

Ohjelmajohtaja Sirpa Thessler Luonnonvarakeskuksesta totesi viitaten Varsinais-Suomen ja Länsi-Suomen pannoituksiin, että siellä oli melko mahdoton tehtävä, koska yhteystietoja ei ollut. Ihmisiä oli vaikea lähestyä.

Todettiin, että kiinnostaisi tietää eritoten sidosryhmien näkökulmasta, mitkä ovat positiivisia ja negatiivisesti luottamukseen vaikuttavia tekijöitä. Puheenjohtaja kysyi ohjausryhmäläisiltä, miten luottamusta voisi lisätä.

Vesa Ruusila kommentoi Luken luottamus asiaan todeten, että lakisääteisten lupien lisäksi on tärkeää saada niin sanottu sosiaalinen lupa. Ruusila jatkoi todeten, että viestinnässä on varmasti tehty puolin ja toisin virheitä. On myös asiatonta käytöstä Lukea ja aikoinaan RKTL:ää kohtaan kuten väliaineiston rikkomista, uhkailua ja asiatonta puhumista. Julkisen toimijan on näitä asioita hankalaa nostaa esille.

Puheenjohtaja kysyi, mihin erityisesti tulisi keskittyä B osassa ja jos pitäisi valita 1-2 asiaa, miten voitaisiin luottamusta uudistaa tai rakentaa.

Tuotiin esille puheenvuorossa, että ei olla haluttu syyllistää ketään. Kommentoitiin, että luottamuksen ratkaisun avaimena lähestymistavan tulisi olla realistinen ja pragmaattinen, eikä ideologinen. Jatkettiin kommentoimalla, että on ero siinä, missä ihminen asuu. Asia koskettaa niitä, jotka asuvat susireviirillä.

Tuotiin esille toisessa puheenvuorossa, että yksi iso kysymys on kulttuurinmuutos, mikä kytkeytyy laittomaan tappamiseen ja viranomaisyhteistyöhön. Tulee myös huomioida kansalaisnäkökulma.

Jatkettiin puheenvuorossa, että näkökulma on pragmaattinen ja että kaksilla rattilla ajamisesta pitäisi päästä eroon.

Luonnonvarakeskuksen puolelta todettiin, että tutkimuslaitoksessa keskitytään faktoihin. Tuotiin esille, että nykyinen asiaton puhekuulttuuri on tietynlaista hämmentämistä. Todettiin, että ne asiat, joihin ei luoteta, jäävät arvailujen varaan. Asia vaatisi tarkempaa tarkastelua ja vastaamista kysymykseen, mihin ei luoteta. Kysyttiin, miten saadaan asiassa keskivertokansalaisen ääni kuuluviin eikä vain äänekkäiden ääntä.

Tuotiin esille puheenjohtajan kysymykseen liittyen, että kevään kierroksilla on tärkeää, että oikeat henkilöt ovat paikalla kertomassa asioita. Tuotiin esille, että jos SML olisi otettu heti keskustelemaan Länsi-Suomen pannoituksista, tilanne voisi olla parempi. Kiitettiin Luonnonvarakeskusta kanta-arvion eteen tehdystä työstä.

Sami Niemi toi esille, että aluetilaisuuksissa tulee olemaan fasilitoitua ja johdettua keskustelua.

Tuotiin esille, että yleensä hoitosuunnitelmiin eivät kuulu kannanotot toimintavoista kuten siitä, miten asioista keskustellaan. Kysyttiin, onko mahdollista linjata asiaa. Pohdittiin sitä, millaista suden ympärillä olevan keskustelun oikein toivoisi olevan.

Tuotiin esille puheenvuorossa, että aloitusseminaarissa esille nousivat faktapohjaisuus ja ajatus siitä, että kaksoistandardeista on päästävä eroon. Todettiin puheenvuorossa, että samat asiat pätevät edelleen ja että oma porukka tulisi pitää ruodussa. Todettiin, että kun alueelle tulee susi, se on monelle kova paikka.

Jatkettiin puheenvuorossa todeten, että omien joukossa on paljon tekemistä ja asiaa on jaksettava työstää. Asia on haasteellinen. Faktojen tulee olla keskustelun pohjana.

Tuotiin esille, että esimerkiksi Pohjanmaalla on järjestetty lumijälkilaskentoja, joihin on vaadittu osallistumaan nopealla aikavälillä. Kuitenkaan ei olla lähdetty mukaan pannoituksiin.

Suomen Metsästäjäliiton edustaja toi esille, että Luonnonvarakeskukselta ja Suomen riistakeskukset kaivattaisiin "starttipakettia" susiasian käsittelemiseen erityisesti alueille, minne susi on äskettäin saapunut tai saapumassa. Tuotiin esille, että Suomen Metsästäjäliitollekin on tullut vastaavia kannanlaskentavaatimuksia, mutta ne on torpattu.

Sami Niemi jatkoi, että uuteen hoitosuunnitelmaan voisi tehdä toimenpiteen viestinnästä tai täsmen-tää sitä hoitosuunnitelmaan. Olisi hyvä, jos voitaisiin valmistelu- ja ohjausryhmässä (keskeiset sidosryhmät) vastata jotenkin nettikeskusteluihin. Tulisi yhdessä miettiä hoitosuunnitelman puitteissa, miten keskusteluun saataisiin lisää faktapohjaa.

Puheenjohtaja totesi, että pidetään seuraavalla kerralla pidempi kokous ja, että viestintä voisi olla seuraavan kokouksen teema.

Pyydettiin vielä puheenvuoroa. Jarkko Nurmi Suomen riistakeskuksesta viittasi kommenttiin, jossa kysyttiin susiaiheisten tilaisuuksien ja tietopakettien perään. Todettiin, että Luonnonvarakeskus ja Suomen riistakeskus ovat pitäneet kymmeniä tilaisuuksia. Tilaisuudet ovat riistakeskuksen osalta keskittyneet alueelliseen tilanteeseen.

Heli Siitari Suomen Metsästäjäliitosta vastasi, ettei tarkoita tilaisuuksia, vaan että tällaisesta tarpeesta on ollut puhe. Aiheesta on puhuttu Jari Varjon ja Sirpa Thesslerin kanssa. Jatkettiin toteamalla, että susitiedostusta tarvitaan lisää.

Sirpa Thessler Luonnonvarakeskuksesta kommentoi, että on ollut puhetta, että tällainen paketti voisi olla hyvä. Paketista saataisiin tietoa esimerkiksi suden biologiasta ja käytöksestä. Sirpa Thessler toi esille, että Luonnonvarakeskuksen kenttäihmiset ovat ajoittain kohtuuttomassa tilanteessa ja että asia on työsuojelukysymys.

Sami Niemi ehdotti puheenvuorossaan, että tultaisiin ohjausryhmälle hoitosuunnitelmaesityksen kanssa, josta sitten karsittaisiin ääripäitä pois. Niemi totesi, että jos haetaan pienintä yhteistä nimitäjä, olisi hyödyllistä, ettei aika menisi kompromissien hiomiseen. Kaikesta ei tulla olemaan samaa mieltä.

Puheenjohtaja totesi, että ohjausryhmän rooli on päättää ja että ohjausryhmä aikoo ottaa oman roolinsa. Ohjausryhmä tekee johtopäätöksiä ja toimii sen mukaan.

Puheenjohtaja totesi, että tehdään uutinen kokouksen pohjalta. Kannustetaan alueellisiin keskusteluihin samalla hengellä ja löytämään ratkaisuja. Jatko käsitellään tällä foorumilla. Kaikki rakentavalla tavalla mukaan. Pidetään huoli, että seuraavalle kerralle enemmän aikaa. Kiitetään valmisteluryhmää aktiivisuudesta. Tuodaan täkynä: monilajisen kannanhoidon merkitys. Tutkimuksella on merkittävä rooli ison ekosysteemin ymmärtämisessä. Lisäksi korostetaan alueellisen näkökulman huomioiminen tärkeyttä. Tuomitaan salametsästys. Kiitetään, että tästä avoimesti puhutaan. Ratkaisut ja käytännönläheiset ratkaisut: ruohonjuuritason hankkeet avain asemassa. Sitä kautta hyväksyntä toimille.

Puheenjohtaja totesi, että käsitellään seuraavassa kokouksessa viestintää.

- 3) Puheenjohtaja kiitti kokouksesta ja päätti kokouksen ajassa 12.42.